

Rozsáhlá bezpečnostní opatření, která přijala vláda v souvislosti s koronavirovou epidemií, zkomplikovala život mnoha lidem. Pomoci jim mají peníze od státu, ty se ale nevztahují na všechny. Problémy hrozí především milionu živnostníků, kteří zatím mohou čerpat jen minimum dávek. Proto se odkládá platba daní i zdravotního pojištění, pomoci chtějí také banky, které připravily odklad splátek spotřebitelských a hypotečních úvěrů. Situaci přehledně shrnujeme v otázkách a odpovědích.

Jsem živnostník a vrátil jsem se z dovolené v Itálii, proto musím zůstat v karanténě. Z čeho vyžiji?

Karanténní opatření jsou stejná jako u nemocenské. Na vyplacení dávek nemocenského pojištění má podnikatel nárok až po patnácti dnech pobytu doma. Tedy po uplynutí dvoutýdenní karantény, která platí například pro Čechy vracující se z Itálie. Denní dávka vyplacená státem v prvním měsíci se pohybuje od 107 do 1151 korun, její výše se vypočítá od zaplaceného měsíčního pojistného.

Kvůli karanténě musím šetřit. Uleví mi nějak stát od výdajů?

Ministryně financí Alena Schillerová ve středu oznámila, že posune termín pro podání daňového přiznání a úhradu daně o tři měsíce na 1. července. Schillerová také slíbila, že po květnovém spuštění třetí a čtvrté vlny elektronické evidence tržeb nebude posílat do terénu kontrolory a udělovat podnikatelům pokuty.

Nová vlna EET tedy poběží podle harmonogramu, nicméně případná porušení budou řešena pouze doporučeními bez sankcí. Pro Deník N ministryně doplnila, že vracení přeplatku daně se nebude odkládat. Prominutí pokut platí také pro kontrolní hlášení, pokud bude prokázána spojitost s koronavirovou epidemií. Příkladem může být třeba karanténní opatření.

Uleví mi stát také od dalších plateb?

V návaznosti na vyjádření ministryně o úhradě daní k obdobným krokům přistoupily i zdravotní pojišťovny. „Pokud vláda nebude uplatňovat sankční opatření, budeme postupovat stejně, aby nevznikaly tlaky na podnikatele,“ sdělil Deníku N Martin Balada, ředitel Asociace zdravotních pojišťoven České republiky s tím, že pojistné je na platbu daní přímo navázané.

Kvůli poklesu příjmů nevím, zda budu moci splácet půjčky.

„Když bude opatření trvat týden, nějak situaci zvládneme. Těžko ale můžu domýšlet, co se bude dít za měsíc,“ řekla Deníku N samoživitelka, která provozuje salon v pražském Karlíně. Kromě nájmu splácí i hypotéku. Zatím bude pokles zákazníků kompenzovat z úspor tak, aby měla na uhrazení všech svých závazků.

Banky se proto ve spolupráci s Českou bankovní asociací shodly na novém opatření, díky kterému si budou moci zaměstnanci a živnostníci odložit splácení úvěrů a hypoték o tři měsíce. Podrobné informace klientům poskytnou konkrétní fi-

Podnikatelé nemají nárok na ošetřovné.

ILUSTRÁČNÍ FOTO: GABRIEL KUČHTA, DENÍK N

Milion živnostníků se může potýkat s problémy v souvislosti s opatřeními státu proti nákaze.

Živnostníci v nejistotě. Co mají dělat?

nanční ústavy na svých webových stránkách nebo infolinkách.

Jako OSVČ musím zůstat s dětmi doma. Mám nárok na finanční kompenzaci?

Zatímco zaměstnanci mohou čerpat takzvané ošetřovné v podobě šedesáti procent základu mzdy po dobu devíti dnů (samoživitelky šestnáct dnů), pokud rodič podniká, nemá nárok na nic. A to ani ve chvíli, kdy si hradí dobrovolné nemocenské pojištění, a má tak nárok na náhradu v případě nemoci.

Ošetřovné mohou čerpat rodiče dětí do deseti let, potvrzení vystaví vedení školy. „Zatím se nám s žádostí o informace ozývají jen jednotky rodičů, protože je opatření uzavření škol nově,“ říká Eva Svobodová, ředitelka Asociace malých a středních podniků s tím, že se snaží najít cesty, jak živnostníkům ulevit.

„Protože děti nechodí do školy, nenavštěvují ani taneční lekce, jsme proto zcela bez příjmů,“ vysvětluje Jan Bartoš, který s manželkou provozuje taneční studio. Aktuálně řeší, jak provoz studia aspoň částečně obnovit, aby nemuseli sahat na úspory. „Máme našetřeno na pár měsíců bez příjmu, ale poté hrozí, že budeme

bez rezerv. To s malým dítětem a hypotékou není ideální,“ dodává Bartoš s tím, že v této mimořádné situaci by ocenil pomoc státu.

Poskytuje stát speciální pomoc podnikatelům?

V reakci na epidemii vznikl v rámci Českomoravské záruční a rozvojové banky program COVID, ze kterého mohou podnikatelé čerpat bezúročně od půl milionu korun (maximum je 15 milionů). Tato částka je ale podle Evy Svobodové z Asociace malých a středních podniků příliš vysoká. S politiky proto jedná o možnosti finanční podpory pro živnostníky, kteří potřebují pokrýt běžné životní náklady.

Kvůli přerušení podnikání jsem bez úspor. Jaké mám nouzové možnosti?

Živnostníci mají nárok pouze na takzvanou mimořádnou okamžitou pomoc, která dosahuje až 51 150 korun. Nárok na vyplacení jednorázové dávky však není automatický a posuzuje ho vždy příslušný úřad.

MICHAL TOMEŠ
spolupracovník
redakce